106. številka. Ljubljana, v torek 10. maja 1904. XXXVII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravništvo pa v pritličju. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod" telefon št. 34. Posamezne številke po 10 h. „Narodna tiskarna" telefon št. 85.

Proti „Štajercu".

Iz Celja, 8. maja.

»Domovina« poroča, da se je bivši »Štajerčev« urednik Drevenšek v Celju ponudil, da bi prevzel uredništvo novega, proti »Štajercu« naperjenega slovenskega lista in da se je ta ponudba odklonila. Da se je ta Drevenškova ponudba odbila, je bilo popolnoma umevno in umestno, ne bilo bi pa umestno, ako bi se s tem korakom pokopala tudi ideja, da bo preje ali sleje vendarle treba ustanoviti proti »Štajercu« neodvisen slovenski list, namenjen za prosti narod, ako se hoče preprečiti, da se ne bo vgnezdil v slovenskem ljudstvu pogubonosni duh, ki ga širi sedaj »Štajerec« po Spodnjem Štajerskem. Že pred leti so sicer mariborski kanoniki ustanovili v Mariboru strogo klerikalni list »Naš Dom« kot protitežje proti »Štajercu«. Mnogi so že takrat izražali svojo bojazen, da bo novi list pač z vso intenzivnostjo širil klerikalno misel med ljudstvom, ne bo pa polagal dovolj važnosti na narodno idejo, s katero bi se edino še dalo uspešno zavirati prodiranje »Štajerčevega« vpliva na slovensko kmetsko maso na Spodnjem Štajerskem Ta strah se je upravičil. »Naš Dom« ni samo ničesar dosegel proti listu spodnještajerskih nemčurjev, marveč je s svojo intransigentno politiko mnogo svobodoumnejših slovenskih kmetov, ki so bili preje trdna opora slovenske stranke, pregnal v »Štajerčev« tabor.

Kdor bi mislil, da so v tem taboru zbrani res sami nemškutarji, bi se zelo motil Dognano je namreč, da je med »Štajerčijanci« mnogo narodnih kmetov, ki so prešli v ta tabor, ker se jim je pristudila štajerska, pod komando mariborskih kanonikov stoječa hiperklerikalna politika. Vsled tega je dobil tudi »Štajerec« toliko pristašev v ptujskem okraju, kar je imelo posledico, da je ptujski okrajni zastop padel v nemške roke. In tudi v celjskem okraju je »Štajerec« nepričakovano razširjen in zlasti mnogo pristašev si je pridobil v zadnjem času, ko se je razkrila umazana Kosmova afera. Pri volitvah v okrajni zastop celjski, ki se prične v petek, se bo pokazalo, ako je našel »Štajerec« tudi v celjskem okraju ugodnih tal. Nemci računajo na gotovo zmago in če bodo zmagali, bo to ponajveč »Štajerčeva« zasluga. In tako bodo sedaj še v slovenskih rokah se nahajajoče korporacije na Spodnjem Štajerskem polagoma prehajale v nemške roke, dokler se ne bodo Slovenci poslužili proti »Štajercu« edino uspešnega sredstva, da ustanove cenen narodni list, ki se bo samo pod praporom narodnosti bojeval proti »Štajerčevim« nakanam.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Japonci na Liaotongu.

Iz Šanghaikvanga se poroča, da so se Rusi umaknili iz zapadnega dela polotoka Liaotong v Hajčeng. V četrtek in soboto so Japonci izkrcali v Kinčovu 10 000 mož, v Fučovu 10.000 in v Picevu 7000 mož, nadalje so zasedli Vafangtien in Port Adams in razdjali železniško progo. Pri Kajčovu, kjer so se preje opazovale transportne ladje, se je slišalo grozovito gromenje topov. Zveza Port Arturja z zunanjim svetom je popolnoma pretrgana in trdnjava je okoli in okoli obdana od sovražnikov. Šestnajst japonskih vojnih ladij ščiti izkrcevanje japonskega vojaštva pri Kinčovu. V obližju Kinčova ni nobenega Rusa več; kar jih ni bilo ubitih in ranjenih, so se umaknili proti severu. V Niučvang je došlo 75 ranjencev. Mukden je zelo slabo preskrbljen z živili, vsled česar tudi vojaki ne dobe poštene hrane. V Niučvangu vlada velika negotovost. Prebivalstvo se pripravlja ne beg.

Redno obleganje Port Arturja s kopne in morske strani se je torej že pričelo. V pomorskih krogih v Petrogradu vlada prepričanje, da se je Japoncem pri zadnjem napadu na Port Artur posrečilo, vsaj deloma zapreti izhod iz pristanišča, ker bi se drugače Japonci še gotovo ne bili izkrcali na polotoku Liaotongu. Port Artur sedaj obkoluje vsepovsodi sovražnik, o tem ni dvoma. Z živili in streljivom je trdnjava baje preskrbljena za eno leto, vendar pa se v vojaških krogih izraža prikrita bojazen, da bi Port Artur vendarle preje pal, zakaj nobena trdnjava ni tako močna, da bi se končno ne mogla zavzeti.

Ker je Port Artur cerniran, je admiralu Skridlovu zaprta pot k brodovju, katerega vrhovnim poveljnikom je bil imenovan. Skridlov je sedaj takorekoč admiral brez brodovja in vsi njegovi vojni načrti so sedaj pokopani.

Kakor se iz Petrograda poroča, je Skridlov že zdavna naglašal, da je neizogibno, da bodo Japonci od vseh strani obkolili Port Artur in general Steselj je že pred dvema mesecema v svojem manifestu opozarjal vojake, da se naj pripravijo, da bodo Japonci v najkrajšem času z vseh strani s suhega in mokrega obkolili Port Artur, iz česar pač sledi, da so Rusi z obleganjem Port Arturja računali, kakor z že davna gotovim dejstvom. Admiral Skridlov se odpravi sedaj s svojim štabom v Vladivostok, katero pristanišče je takoj sprva označil kot zelo ugodno za vojne akcije.

Japonski napad na sanitarni vlak.

Iz Mukdena poroča rusko brzojavno agentstvo, da je v nedeljo popoldne tjakaj dospel vlak, ki je 5. t. m. zapustil Port Artur. Potniki pripovedujejo, da so Japonci 6. t. m. dopoldne iz daljave 1500 korakov streljali na vlak. Vlak je imel sedem sanitarnih vozov, v katerih so se nahajali sami bolniki in ranjenci. Na vozovih je bila pritrjena zastava rdečega križa. Med bolniki sta bila tudi dva ranjena vojaka. Na več mestih so japonske krogle prevrtale stene vozov. Od krogelj zadeta sta bila dva bolnika.

Fengvangčeng v japonskih rokah.

Včeraj smo že poročali, da je general Kuropatkin brzojavil carju Nikolaju, da so Japonci zasedli Fengvangčeng. Dotično poročilo se glasi: General Zasulič javlja, da je 7. t. m. konjeniški oddelek japonske armade zasedel Fengvangčeng. Dve japonski kompaniji in dva eskadrona sta na potu v Daliandiaponse. Naši konjeniški oddelki so se umaknili v Selindžeme. Iz Fengvančenga došli vohuni poročajo, da sta 6. maja dve japonski diviziji prodrli iz Pianmina do Fengvangčenga. Tretja divizija, ki je prodirala po dolini reke Eiho, se je utaborila v Kunaudiaponse in tamkaj zgradila močne fore in baterije, da bi streljala na Fengvančeng, kjer je mislila, da se nahaja naša armada. Japonci prodirajo precej počasi, a z veliko previdnostjo.

Japonsko poslaništvo na Dunaju pa je izdalo o zavzetju Fengvangčenga tole poročilo: General Kuroki javlja, da je naša pehota 6. t. m. zasedla Fengvangčeng, ko je že preje naše konjeništvo nagnalo sovražnika v beg. Predno so se Rusi umaknili iz mesta, so zažgali ves svoj vojni proviant in razstrelili vsa svoja skladišča; pač pa so pustili mnogo sanitarnih priprav v mestu, katere bo sedaj porabila naša armada. V naše roke je padlo mnogo ubežnikov, ki so se potikali po sosednik gozdih in vaseh.

Kakor prebivalci pripovedujejo, znaša število ruskih ranjencev, katere so Rusi transportirali 2. maja skozi Fengvangčeng, okroglo 800 mož. V celem znašajo ruske zgube okoli 3000 mož. O naši armadi, ki se je izkrcala na Liaotongu, se pripoveduje, da je pognala neki manjši sovražni oddelek v beg in zasedla 6. t. m. Pulatien. Skoro na to je pretrgala brzojavno zvezo in uničila železniško progo. Port Artur je obkoljen od vseh strani. Iz Tokija pa se poroča prekö Berolina, da so Japonci pri Huancipu napadli 2200 Rusov in jih popolnoma porazili. Japonci so vjeli 400 Rusov in zaplenili šest topov, kateri so pa neporabni. Rusi so se umaknili v Uciapu. Japonci prodirajo proti Liaojangu z namenom, da bi generalu Zasuliču zastopili pot, da bi se ne mogel umakniti.

Rusi so zapustili Niučvang.

Reuterjev biro javlja, da imajo Rusi namen, se umakniti iz Niučvanga. Vse utrdbe so že razdjali in velik del armade je že zapustil mesto. Ruski generalni štab se je preselil iz Liaojanga v Mukden. Tudi rusko civilno prebivalstvo je že zapustilo Niučvang. Ostalega prebivalstva se je polastil velik nemir, ker se misli, da bodo v slučaju, ako mesto zapusté Rusi in je takoj ne zasedejo Japonci vdrli v mesto kitajski tolovaji in je izropali. Evropejci se pripravljajo na odpor. Angleški konzul je izposloval, da se pošlje v Inkov v varstvo tujcev angleška topničarka. Rusi imajo namen razdejati vse štiri železniške mostove med Port Arturjem in Niučvangom. Iz verodostojnih virov se čuje, da smatrajo Rusi svojo vojno silo še za nedostatno, da bi mogli držati to pokrajino in so za to sklenili, da se umaknejo do Harbina.

Po včerajšnjih poročilih iz Londona, pa so Rusi že v soboto zapustili Niučvang. Topove so ponoči spravili iz utrdb in jih odposlali v Liaojang, kjer se sedaj koncentrujejo ruske vojne sile. V nenedeljo so vse vojaške in civilne oblasti sklenile, takoj zapustiti mesto, čim se približa japonsko brodovje, da bi izkrcalo svoje vojaštvo. Pred odhodom so Rusi topničarko »Sivuč« potopili, da bi ne prišla v sovražnikove roke. V varstvo Evropejcev ostane v pristanišču ena angleška vojna ladja, kadar ruska oblastva zapusté mesto.

Prihodnja bitka

Po poročilih iz Petrograda, vlada v vojaških krogih prepričanje, da se bo za Ruse šele pred Mukdenom okrenilo na bolje. Prva bitka pa bo

LISTEK.

Ob potoku.

Črtica. Slava Jamska.

Potoček, postoj, jaz pojdem s teboj
sirota iz tujega kraja . . .
Stritar.

Tam ob potoku stoji naslonjena na ročaj ozke brvi in gleda v deroče valčke, kateri nemirno žuboré, drve naprej . . .

Solnce stoji že nekoliko nad nebosklonom, po dolinah poljublja danes zadnjič glavice nežnim cvetkam, katere ziblje lahen vetrič, poljublja vrhunce visokih gora in jih obdaja s svitlo-zlatim bliščem. Zadnji njegovi žarki prodirajo jelševje ob potoku in grmičevje, rastoče na njegovem bregu, in posamni svitli trakovi padajo na vodno površino in skačejo semintja . . . Vsa narava se spravlja k nočnemu počitku; cvetke zapirajo svoje čaše, nič več ne srkajo iz njih pridne čebelice medu in nič več jim ne dvorijo raznobarvni, bujnopestri, koketni metuljčki . . . Petje ptičev je utihnilo, že se podajajo v svoja gnezda k družicam in mladičem, le tam iz grmovja se še oglaša slavec in žvrgoli svojo pesmico o bajni ljubavi . . .

Mrak nastaja . . .

Mladenka, sloneča na brvi se ne meni za krasoto poletnega večera, ampak zamišljena gleda v potokove valčke in posluša njih žuborenje. In zdi se ji, da ji govore ti žuboreči valčki o nekdanjih dneh, o dneh njene mladosti . . . Nemirno ji doné na uho. To so nemirni njih glasovi, kakor je nemirno njih srce . . .

In ona jih posluša: . . .

Rodila si se na kmetih. V gosposkem dvoru je bil tvoj dom . . . Oni lepi grad tam pod hribom, obdan od vseh strani z zelenimi gozdovi, v katerih živi večno življenje . . . Tam si se rodila; tam ti je cvetela prva sreča, sreča otroških let, mladostne dobe . . .

Mladost, sreča . . .?

Po domačih vrteh si tekala in po domačih livadah in travnikih trgala krasne cvetke in jih povijala v šopke . . . Domači gozdovi so slišali tvoje veselo govorjenje, tvoj krik in smeh . . . Domače gore so videle tvoja zorna lica, cvetoče sreče in mladosti . . .

Mladost, sreča . . .!

In potem si prišla v mesto. Sumno življenje sveta te je potegnilo med svoje vrvenje. Nisi še poznala do tedaj sveta, bila si še napol otrok . . . Kmalu so tudi tebe potegnili burni valovi v svojo sredo, izkusila si življenje, začela trpeti . . . in tedaj je bil konec tvoji sreči . . .

Videla si, da svet vara in da je hudoben, poln hinavstva in laži. In tvoja čista duša se je zgrozila nad to pokvarjenostjo . . . Še si hrepenela po vzvišenih ciljih, a nesreča te je prepričala, da je življenje trdo, neusmiljeno . . .

Nekoč pri plesu si videla prvič njega. Bil je lep mož in kakor si sodila po njegovi zunanjosti tudi plemenitega značaja. Približal se ti je in ti si se ga oklenila s svojo prvo, sveto ljubeznijo. Toda on te ni bil vreden, ni bil vreden tvoje ljubezni... Prevaral te je.

In to je vzelo peruti tvoji duši. Vržena si bila iz svojih sanj na kruto zemljo; a nisi našla tu usmiljenja, sočutja svojih sobratov, ampak njih krohot, njih zasmeh . . . In to te je ranilo še huje nego prva prevara. Videla si, da mora biti vsak človek sam sebi svet, ako hoče živeti vsaj nekoliko srečno . . .

Začeli so se za-te dnevi nesreče. Kakor se nakupičijo temne in neprijazne megle v pozni jeseni nad zemljo, tako so tudi tvojo dušo objele sive megle nesreče . . .

In ko si izgubila še starše, ostala si sama, sama na tem božjem svetu. Nihče več ni imel za-te pomilovalnega pogleda, nihče več te ni ljubil, kajti materino srce, katero te je najbolj ljubilo, je že počivalo pod hladno rušo.

Oddaljeni sorodniki so te vzeli k sebi, prišla si zopet sem, kjer si se rodila. Kako si bila nekdaj tu srečna, a kakšna je tvoja usoda sedaj . . . Toda tako je življenje . . .

In sedaj živiš to bedno življenje, ker ga moraš živeti, živiš ga bedno, nesrečno, sama zapuščena ... sirota...

Tako so ji pripovedovali valčki in ona jih je poslušala pazno, pazno. — Saj je bila to pesem o pretekli sreči, a tudi o izgubljeni sreči. Solza ji je stopila v oči in kanila na bledo lice in za to druga, tretja. Krčevito je zaihtela, zatrepetalo je njeno telo vsled silnih bolesti, ki so ji znova pretresale dušo . . .

In zazdelo se ji je, da ji govori potoček še dalje, da jo vabi sabo v daljni, daljni svet. Tam najde mogoče srečo, pozabi prebite bolesti mogoče ozdravi v tujini njeno bolno srce . . .

Mogoče . . .

In tudi ona si je zaželela proč, proč od tod. Tam hoče, tam mora pozabiti vse preteklo in hoče živeti le srečni bodočnosti. — Želi si s potokom tja v tuji svet . . .

A sedaj se zdrzne. Nekdo prihaja po potu proti brvi. Hitro si obriše solze in se nameni proti domu . . .

A na vzhodu priplava na sinji svod luna in vesla med milijoni zvezd dalje in dalje . . .

brez dvoma že na gorskem prelazu Motien med Fengvangčengom in Liaojangom.

Namestnik Aleksejev.

Angleški listi poročajo, da je bil namestnik Aleksejev v Port Arturju nevarno ranjen in da se je komaj rešil v Mukden, kamor je te dni prišel. Aleksejev je vzel sabo v Mukden, kakor brzojavlja carju Nikolaju, tudi vojno blagajno iz Port Arturja, da ni torej nobene nevarnosti, da bi prišla v japonske roke. Včeraj smo poročali, kakor nam se je brzojavilo iz Londona, da je car Nikolaj na zahtevanje generala Kuropatkina in admirala Skridlova že odpoklical namestnika Aleksejeva in da bo za njegovega namestnika imenovan veliki knez Nikolaj Nikolajevič. To vest pa sedaj kategorično dementuje rusko brzojavno agentstvo in pravi, da je popolnoma neutemeljena.

Kitajski roparji.

Iz Petrograda se poroča, da sanitarni vlak, vozeč iz Port Arturja v Mukden, niso napadli Japonci, kakor se je sprva mislilo, marveč kitajski roparji. Vsi ranjenci, ki so se nahajali v vlaku, in vsi železniški uslužbenci so bili ubiti. Dasi ta vest še ni uradno potrjena, je vendar vzbudila silno pozornost. Ako se uresniči, še lahko nastane oster konflikt med Rusijo in Kitajsko, da, niti izključeno ni, da bi se ne prekinile diplomatične zveze med obema državama.

Baltiško brodovje.

»New-York Herald« v Parizu je dobil brzojavno poročilo iz Petrograda, da bo baltiško brodovje, obstoječe iz 11 oklopnic in 17 križark ter velikega števila torpedovk, odplulo meseca junija na Daljni Vztok. Ali bo plulo preko Sueza ali okoli južne Amerike, še ni določeno, določeno pa je, da se bo usidralo v pristanišču v Vladivostoku. Iz Vladivostoka se bo odpravilo proti Port Arturju, bo napadlo japonsko brodovje in rešilo portarturško rusko eskadro.

Nova bitka?

Japonsko poslaništvo v Berolinu je baje dobilo poročilo, da je bila pri Homutangu med Japonci in Rusi velika bitka, katera se je takisto nesrečno končala za Ruse. Rusi imajo 1800 mož mrtvecev, ranjencev in vjetnikov. Potrjena še ta vest ni!

Rusi prodirajo proti zapadu.

Iz Pekinga se poroča, da je potrjeno, da so Rusi zasedli vso pokrajino zapadno od reke Liao, ki je bila dosedaj nevtralno kitajsko ozemlje.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 9. maja. Državni zbor se odgodi jutri ali v sredo, in sicer bodo trajale parlamentarne počitnice do jeseni, baje celo do novembra. Marsikaj si bo morala pridobiti vlada med tem časom po ovinkih ali pa s § 14. Finančni minister n. pr. potrebuje milijone za izvenredne vojne potrebščine za leto 1905. Blagajniških preostankov ni dovolj, zato bo moral najeti amortizujoči se rentni dolg, ki ne obteži državne blagajne.

Dunaj, 9. maja. Sprejem delegacij pri cesarju je določen za nedeljo, in sicer sprejme cesar avstrijsko delegacijo ob 12, ogrsko pa ob 1. popoldne. Avstrijska delegacija je sklicana k prvi seji za soboto popoldne. Proračunski odsek se takoj vpreže v svoje delo ter ostane skupaj ves prihodnji teden. Ako dokonča svoje delo do Binkošti, začno se po binkoštnih počitnicah plenarne razprave.

Spor med Poljaki.

Dunaj, 9. maja. Med poljskim klubom in gališkim deželnim odborom je nastal konflikt. Deželni odbor je namreč v dopisu poljskemu klubu istega obdolžil, da pri pogajanjih z vlado zaradi vodnih cest ni zadostno zastopal deželnih interesov. Poljski klub je sklical posebno sejo ter tako obdolžitev z vso odločnostjo zavrnil. Minister dr. Pięta k je poldrugo uro dokazoval, da temelji trditev gališkega deželnega odbora na napačnih informacijah.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 9. maja. V današnji seji je bila volitev podpredsednikov in zapisnikarjev. Za podpredsednika sta zopet izvoljena Jakabffy in baron Feilitzsch. Posl. Ugron se je pritožil, da se poslanska zbornica zapostavlja za magnatsko zbornico, ker se je zadnji naznanilo že v soboto sklicanje delegacij, poslanski zbornici pa šele danes. Ministrski predsednik grof Tisza je to zmoto pojasnil. Nadalje je naznanil ministrski predsednik, da finačni minister že v jutršnji seji predloži in razloži proračun. Zatrjuje se, da finančni minister Lukács takoj potem odstopi ter mu sledi državni tajnik v tem ministrstvu Aleksander Popovics.

Iz Srbije.

Belgrad, 9. maja. Inozemsko časopisje je zadnje dni zopet začelo trositi vesti o ministrski krizi, o spremembi ustave in o odstopu kralja. Vse te vesti so prazne ali celo hudobne izmišljotine.

Petrograd, 9. maja. Dopisnik »Novoje Vremja« v Belgradu je imel včeraj razgovor s kraljem Petrom, ki se je glede macedonskega vprašanja zelo skeptično izrazil, češ, da se boji novih zmed. Rekel je, da stori vse, da ne pride Srbija s tem vprašanjem v kako dotiko. Nadalje je kralj povedal, da je zarotnike odstranil z dvora na rusko željo. Toda smatra jih vkljub temu za prave patrijotične junake.

Dogodki v Macedoniji.

Solun, 8. maja. Pri Denidje-Vardaru so bili zadnje dni boji z močno bolgarsko četo, ki jo vodi Apostol.

Carigrad, 9. maja. Med generalom De Georgisom, člani orožniške komisije in turškimi častniki je nastal resen konflikt.

Volitve na Francoskem.

Pariz, 8. maja. Ravnokar so se izvršile volitve v mestne zastope. Skoraj povsod so prodrli pristaši ministrskega predsednika Combesa z veliko večino. V pariškem občinskem svetu je imela dosedaj ministrska večina le dva glasova več, v bodoče jih bo pa imela 7.

Nemci o rusko-japonski vojni.

Berolin, 9. maja. Pri tretjem branju proračuna je imel danes posl. Bebel velik političen govor. Rekel je, da je vsakdo dobil iz cesarjevega govora v Karlsruhe vtis, da je Nemčija napram ostalim velesilam osamljena. To se je posebno pokazalo iz navdušenega sprejema francoskega predsednika Loubeta v Rimu. Proti nobeni državi ni toliko mržnje in škodoželjnosti na svetu kakor proti Nemčiji. Nadalje je Bebel kritikoval, zakaj je cesar Viljem povodom potopitve »Petropavlovska« brzojavil v Petrograd: »Žalost Rusije je žalost Nemčije«. Tako zatrjevanje baje nikakor ne odgovarja nazorom nemškega naroda, kojega sočutje je temveč na strani nasprotnikov. Končno je govoril tudi o vstaji v afriški koloniji ter kritikoval, da pošilja vlada toliko vojaštva v Afriko. — Odgovarjal je grof Bülow. Glede cesarjeve brzojavke Rusiji je izjavil: »Prepričan sem, da to čustvo človeškega sočutja ne deli samo večina v zbornici, temuč tudi večina v narodu (pritrjevanje), in le obžalovati moram, kako se v enem delu našega tiska znova norčujejo iz nesreče nam sosednje in prijazne dežele v sovražnih in sramotilnih člankih ter v podobah šaljivih listov. To je proti človeškemu čustvu in proti političnemu taktu«. — Glede vstaje v Afriki je rekel, da bi bilo sedaj štedenje z vojaštvom in denarjem pravo hudodelstvo.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 9. maja. Čimdalje jasneje se kaže, da je cesar zakrivil veliko diplomatično in strategično napako, ko je izrekel, da se mora guvernerju Leutweinu odvzeti vrhovno vojaško poveljstvo. Leutwein je namreč vsled tega hudo užaljen ter hoče takoj zapustiti Afriko, kakor brž dospe tja general Trotha. Vsi boljši Afričani vidijo v tem veliko nesrečo za celo deželo, ker je Leutwein pri domačinih priljubljen ter bi z njegovim odstopom vred se vstašem pridružila tudi tista plemena, ki so bila dosedaj na strani nemške vlade. Položaj je zelo resen, ako cesar Leutweina ne prisili, da ostane za guvernerja v Afriki.

Angleži v Tibetu.

London, 8. maja. 700 Tibetanov je naskočilo Gyangtse. Vodil jih je neki general. Angleži so napad odbili. Tibetani so izgubili 250 mož, Angleži pa 2 (?) vojaka.

Dopisi.

Iz Logatca. V »Slovenskem Narodu« z dne 4. maja je bilo čitati dopis iz Planine, v katerem je rečeno: Preteklo nedeljo 1 maja smo preživeli tudi »mi« Planinci nekaj veselih uric. Presenetili so nas namreč ta dan popoldne naši vrli sosedje Postojnci s svojim izvrstno izvežbanim orskestrom itd. itd. — Tudi mi Logatčani moramo pripoznati, da smo pri koncertu pri Lavriču imeli lep užitek, ker je orkester igral prav prikupne komade, ki so se morali vedno ponavljati. Dopisnik iz Planine poudarja, da so preživeli Planinci nekaj veselih uric. Mi pa poudarjamo, da so res isti preživeli vesele urice, kateri so se priredbe udeležili. Koliko se jih je pa udeležilo? Od pričetka pa do mraka se je udeležilo zabave izmed Planincev — trije gospodje in štiri gospice! Planina je res prijazen kraj, ter tudi pripravna za vse izlete. Ono nedeljo pa je bila udeležba Planincev tako pičla, da so se zunanji izletniki čudili. Ako bi se enak koncert napravil v Logatcu na pr. pri Petriču (Hotel Kramar), gotovo bi se ga udeležilo na stotine ljudi saj je v nedeljo obiskalo sedemnajst oseb iz Logatca koncert v Planini in je torej bilo deset oseb iz Logatca več na koncertu, kakor Planincev. Toliko v pojasnilo dopisniku iz Planine.

.. el.

Nova cestna postava.

Letos je izšla nova cestna postava, ki določa, da morajo imeti vozniki, ki vozijo več ko 2000 kg., široka kolesa pri svojih vozeh. Ker bo s to postavo prizadetih mnogo naših gospodarjev, ki bodo trpeli veliko škodo, bi bilo dobro, da njen namen in posledice malo pregledamo in da bi se postava kolikor mogoče olajšala.

Če vprašamo, čemu popravljamo ceste, bo vsakdo odgovoril, da zato, da lažje vozimo, to je, da pospešujemo promet. Kajne, tudi cestne postave postavljajo v ta namen, da bi pospeševali promet. Ali pa odgovarja omenjena postava temu namenu? Bomo videli.

Vsak voznik vozi po cesti najraje z ozkokolesnim vozom, ker tak voz najraje teče in more torej največ peljati ž njim. Če vzame še enkrat tako široka kolesa, kot jih je imel dozdaj, ali še širja, kar zahteva nova postava, bo peljal z istimi konji komaj dve tretjini tega, kar je peljal z dosedanjim vozom. Koliko izgube bo imel s tem gospodar, ki mora vsak dan voziti in sicer celi dan, ali pa tako daleč, da naredi pot le enkrat na dan! Porabil bo tri dni za to, kar bi lahko opravil v dveh in bo tako oškodovan za celo tretjino zaslužka in koliko je takih gospodarjev! Morebiti bi kdo rekel: „Če ne more peljati z dvema, naj si pa kupi še enega ali dva.“ Seveda, če more, in neglede na to, da bi bilo tudi tedaj to veliko, da, neznosno breme za gospodarja, ker ne zadostuje samo živina, ampak je treba tudi krme, hlapcev, novih voz in dr., kar ne zmore vsakdo, moram vprašati: Za čim stremi vsak posameznik, vsak narod, vsaka dežela glede izrabljanja moči, ki jih ima? Mislim da ni tako zaostalega naroda, ki bi ne stremil za tem, da bi s silami, z močmi, ki jih ima, dosegel vedno več in ne manj, da bi iste sile bolje izrabil, da bi napredoval. Omenjena postava bo pa ravno nasprotno provzročila stotinam naših gospodarjev izgubo in potrato na močeh, času in, kar je glavna stvar, zaslužku in je torej proti prometu, proti koristi dežele, napredku.

Naloga cestnih uprav je, da pospešujejo promet s tem, da popravljajo ceste; popravljanje cest je torej le sredstvo za pospeševanje prometa. Cestna uprava se je pa postavila tukaj na ravno nasprotno stališče, pozabila svojo pravo nalogo in si postavila sredstvo za nalogo in obratno: trpi naj promet, da bodo ceste lepe. Kaj mi vendar pomagajo lepe ceste, če jih izrabiti ne smem, kakor bi jih lahko, če mi ne bodo donašale one koristi, ko do zdaj?!

Sicer pa naše ceste niso tako slabe, da bi se moralo toliko gospodarjev tako obremeniti, kakor jih hoče nova postava, ki pa drugače niti svojemu namenu popolnoma ne odgovarja. Cesta je najslabša spomladi in jeseni, ko je mehka in jo prazen voz bolj razrije in pokvari, ko poleti popolnoma obložen. V tem času pa tako skoro nihče dosti več ne naklada, kakor je predpisano za ozka kolesa, ker bi drugače ne mogel peljati, in bo torej postava veljala le bolj za poletje in zimo, ko so ceste trde in se jim ne pozna dosti, ali je malo več na vozu ali manj. Torej bodo spomladi in jeseni ceste skoro ravno tako razrite, ko do zdaj, poleti in pozimi, kadar so ceste trde, in se tako nihče ne pritoži zoper nje, bo pa strogo izpolnjevanje omenjene postave le oviralo promet.

Naj še omenim, kako bi se vozilo s širokokolesnimi vozovi pozimi v snegu, ko se nabere toliko snega v kolesa, da so videti, kakor bi bila izcela. Že pri ozkih kolesih sta konja vsa premočena, če vlečeta v taki poti prazen voz. S širokokolesnim vozom bi bil pa izključen skoro vsak promet.

(Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. maja.

— **Klerikalni shod na Savi pri Jesenicah.** Klerikalci so bili vedno ljudski sleparji. Sleparstvo je vse, kar govore, sleparstvo je vse, kar delajo, sleparstvo jih redi in jim polni bisage. Sleparijo na vse načine, sleparstvo je njih življenski element. Na Javorniku in na Savi so uprizorili velikansko lumparijo, in zdaj varajo zapeljane in za 30.000 kron oškodovane delavce tako, da se kar tema dela. Klerikalci so delavce naščuvali na štrajk zgol in edino iz strankarsko-političnih nagibov. Tem ljudem je delavec v obče pes, ki ga zaničujejo in izkoriščajo po oderuški; poznajo ga samo, kadar jim to strankarskopolitične koristi kažejo. Za aristokracijo med delavci, za ljubljanske cigararice in delavstvo industrijalne družbe, kar gore, za tiste reveže, ki so res pomoči potrebni, se pa ne zamenijo. V ljubljanski predilnici n. pr. je delavstvo skrajno slabo plačano; a če se kdo oglasi za pomoč pri klerikalcih, ga napode, da je veselje. Klerikalci se brigajo samo za tisto delavstvo, od katerega pričakujejo kaj profita. A gorje tistim, od katerih ni pričakovati profita. Ljubljanski škof ima v svojih gozdih vse polno delavcev, ravna pa z njimi prav po šintarsko. Strajk na Javorniku in na Savi so klerikalci uprizorili, da bi občino Koroško Belo dobili v roke in si zagotovili gospodstvo na Jesenicah, da bi delavstvo vjeli v svoje zanjke in je potem molzli kakor znajo samo klerikalci. Zaradi političnih koristi in zaradi denarja so uprizorili klerikalci štrajk in zdaj se trudijo, da bi delavstvo ne spoznalo klerikalnih lumparij in ostalo še nadalje v taboru teh hinavcev. Delavcem niti ne zamerimo, da se dajo od klerikalcev zanorca imeti. Savski in javorniški delavci, kar jih je klerikalnih, so skoro izključno kmetski ljudje, reveži, ki nimajo toliko zdrave pameti, da bi mogli spoznati klerikalne nagibe in namene, duševni ubožci, ki slepo verjamejo duhovnikom in njihovim agentom in niso zmožni spoznati, kaj je resnica in kaj laž. Te

---

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev.)

(Dalje.)

Papež Benedikt VIII. je pred vsem gledal, da osvobodi papeštvo vseh zunanjih vplivov. Papež vladar vsega sveta, kralj vseh kraljev, gospodar vseh narodov — to je bil cilj Benedikta VIII. Pred vsem se je sporazumel z neapoljskim kraljem Karolom, sinom Karola d' Anjou. Karol in Benedikt sta bila drug na drugega navezana, in dasi prej sovražnika, sta bila zdaj hitro prijatelja. Karol je pred vsem preskrbel, da bi prostovoljno odstopivši papež Celestin V. ne mogel postati nevaren njegovemu nasledniku. Benedikt je vedel, da ima mnogo sovražnikov, vedel je tudi, da bo postopal v cerkvenih posvetnih zadevah tako, da ga bo velik del sveta sovražil. Zato je hotel preprečiti, da bi se njegovi nasprotniki zbrali okrog Celestina V. Kralj Karol je obljubil, da spravi Celestina V. na varen kraj, da se ne bo mogel ganiti. Papež Benedikt VIII. ni hotel, da bi bil tako čist, pošten in svet človek, kakor je Celestin V. — svoboden, kajti vest mu je rekla, da se mu je tega moža bati. Kralj Karol je poslal bivšega papeža kot jetnika v Rim. Bivši papež Celestin je na potu pobegnil, in kraljevi biriči ga niso dohiteli.

Kmalu potem se je tudi papež Benedikt l. 1295. odpravil iz Neapolja v Rim. Komaj teden dni po odhodu se je v Neapolju raznesla vest, da je papež Benedikt na potovanju umrl. Vsled tega je v mestu zavladalo nepopisno veselje. Neapolitanci so v proslavo papeževe smrti priredili velike slovesnosti, prižigali umetalni ogenj in izražali svoje veselje na vse mogoče načine. Toda veselili so se prezgodaj — papež ni bil mrtev.

V Rimu je bil papež sprejet z nepopisnim sijajem. Papež Celestin je prijahal v Rim v meniški halji na osliču, papež Benedikt je nastopil kot cesar vseh cesarjev, tako da so bili še cerkveni knezi nejevoljni in so papežu očitali: in hic succesisti non S. Petro, sed Constantino!

Med tem, ko je papež Benedikt svoje kronanje obhajal s tolikim bleskom, kakor kak paganski cesar, je bivši papež Celestin V. begal po gorah in gozdih in skušal priti v varen kraj, kjer bi mogel živeti kot samotar. A papeževi in kraljevi biriči so bili svetemu možu za petami. Celestin V. je s tem, da se je odpovedal papeški kroni, podpisal svojo smrtno obsodbo. Takrat se je pokazalo, da v katoliški cerkvi papeža, ki se je odpovedal, niti v samoti ne puste živeti. Po dolgih tednih je papež ves onemogel prišel do morja. Hotel se je čez morje peljati v Dalmacijo, da bi tam v kakem gozdu živel. Toda nastal je vihar in zanesel barčico nazaj na apulski breg. V Viesti so meščani spoznali papeža. Pozdravili so ga z največjo spoštljivostjo, a duhovniki so ga izdali in provzročili, da je bil izročen kraljevim biričem, ki so ga zopet izročili biričem papeža Benedikta VIII.

Celestina so najprej zaprli v papeževem gradu v Anagniju in potem v gorskem gradu Fumone, kjer je bil že marsikak pošten mož, ki je bil nasprotnik papežev, v strahoviti ječi končal svoje življenje. Petrus de Aliaco poroča, da so nedolžnega papeža vrgli v najtesnejšo ječo; ut vir sanctus ubi habebat pedes, dum missam celebravit, ibi caput reclinaret dum dormiendo quiesceret Papež Celestin je v ti ječi kmalu umrl, 19. maja 1296. Ves svet je bil edin o tem, da je bil Celestin mučenik, papež Benedikt VIII. pa njegov morilec. Celestinski menihi so mnogo stoletij branili in kazali velik žebelj, ki ga je bil dal papež Benedikt VIII. bivšemu papežu Celestinu zabiti v glavo.

Šele ko je bil Celestin mrtev, se je Benedikt VIII. čutil varnega na papeškem prestolu. Sicer so vsi njegovi nasprotniki trdili, da si je prid bil papeško krono na sleparski način, ali živi reprezentant teh nasprotnikov, Celestin V., je ležal v grobu in to je bilo za Benedikta velikanskega pomena.

Zdaj se je papež lotil dela, da bi Sicilijo spet dobil v svoje kremplje. V Siciliji je vladal kot kralj Manfredov vnuk Friderik in branil je srečno svojo krono in neodvisnost države. Papež je naštel svojim zaveznikom ogromno denarja za vojno proti Siciliji in jim je pomagal še s tem, da je kralja Friderika in vse Sicilce preklel. Toda papeško prekletje, ki je svoj čas vplivalo tako strahovito, kakor dandanes dinamit, ni Sicilcem čisto nič imponiralo. Zasmehovali so papeža s tem, da so po Palermu gnali z napenjajočo krmo prenasičenega osla, ki je bil našemljen kot papež, a tako, da je imel glavo napravljeno na zadnjem koncu . . . Mislimo, da nas vsakdo razume.

(Dalje prih.)

usmiljenja vredne sirote sta v nedeljo sleparila Šusteršič in Krek. „Slovenec“ je priobčil včeraj Šusteršičev govor. Kdor ta govor prečita, spozna na prvi pogled, da se Šusteršiču še vredno ni zdelo, da bi se bil količkaj pripravil za ta nastop in količkaj premislil, kaj da bo govoril. Za savske in javorniške klerikalce je vse dobro, si je mislil mož in zato jim je natresel tacih otrobi, da se vsi razumni ljudje smejejo In kaj naj bi se ne smejali, ko je Susteršič izustil velikansko budalost, da niso klerikalci stranka kapitalistov, nego stranka tistih, ki morajo s trdim delom služiti svoj kruh. Čujte, ljudje božji! Klerikalci si s trdim delom služijo kruh. Ti duhovniki trdo delajo, da si prislužijo vsakdanji kruh. Saj se jim že na obrazih pozna, tako trdo delajo. In ti Šusteršiči, Jarci, Kauscheggi, Belci itd. itd. itd., ki graščine kupujejo, ti vsi tako trdo delajo, da zaslužijo stotisoče. In klerikalci tudi niso stranka kapitalistov. Sicer je „Slovenec“ šele pred kratkim veselo zapel „kjer so farji, tam so d' narji“, ali kapitalisti klerikalci niso. Samo največ kapitala je v njihovih rokah in ta kapital je na nepošten način prišel v njih kremplje! S kako trdim delom služijo klerikalci kruh, pa tudi vemo. Šusteršič dela tako trdo, da je s trdim delom pridobil v desetih letih čez pol milijona kron in lahko vsako leto 50.000 K zapravi. In kaj šele drugi! Če bo prilika, bomo enkrat odprli knjigo, v kateri imamo zabeleženo, kako so različni ljudski prijatelji postali kapitalisti in zasmrdelo bo do oblakov. Ker Šusteršič na savskem shodu ni vedel nič pametnega povedati, je čvekal, kar mu je ravno na misel prišlo. Seveda je stresal tudi vsakovrstnih infamij. To je že tako njegov značaj. Ta človek, o katerem so sodišča vseh instanc izrekla, da ima od žlindre umazane roke, se je pod varstvom poslanske imunitete predrznil reči, da je naš list od industrijalne družbe podkupljen. Mi smo obširno in vsestransko pojasnili svoje stališče, odkrito in pošteno, kakor vedno. Niti „Slovenec“ niti Šusteršič nista mogla ne enega naših argumentov ovreči. Ker pa ničesar stvarnega nista mogla proti nam navesti, sta posegla po tistem podlem sredstvu, s katerim si podli značaji v tacih slučajih pomagajo, po sumničenju in častikraji. Pozivljemo ljubljanskega škofa kot vrhovnega gospodarja „Slovenca“ in ožlindranega Šusteršiča, naj to svojo dolžitev dokažeta, ali pa naj nam dasta priliko, da jima pred sodiščem dokažemo podlost in infamnost te dolžitve. Če tega ne storita, bo vsa javnost vedela, kako o njiju soditi.

— **Skušnje učne usposobljenosti za meščanske in ljudske šole** so bile včeraj končane. Aprobirani so: A. Za meščanske šole z nemškim učnim jezikom: Karol Javoršek, učitelj na nemški mestni deški šoli v Ljubljani; Rudolf Schlenz, učitelj v Trstu, in Karol Wiesinger (z odliko) B. Za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom: Marta Andolškova v Ljubljani, Ana Bitenčeva v Dobju, Ernestina Bradaškova v Šromljah, Terezija Debevčeva v Ljubljani, Josipina Derstvenškova pri Sv. Antonu, Emilija Grebenčeva v Ljubljani, Marija Grošljeva v Ljubljani (z odliko), Marija Janšova v Stranicah, Zofija Kalanova v Gorjah, Julija Kosova v Želimljah, Jerica Krašovčeva v Kapelah, Ana Mallyjeva v Brdu, Vinka Novakova v Globokem, Ana Pfeiferjeva v Moziju, Ema Pleškova v Št. Petru pri Ljubljani, Ana Poljančeva v Ljubljani, Albina Svetkova v Ljubljani, Ljudmila Umbergerjeva v Št. Petru pod Sv. Gorami, Viktor Jamšek v Radečah, Ivan Kocijančič v Srednji vasi, Ivan Petrovčič v Koprivniku, Ljudevit Pirkovič v Ljubečni, Rudolf Pleskovič v Šmartnem pri Litiji, Miroslav Praprotnik v Homcu, Anton Turk v Orehku, Ivan Vertot v Runeču in Viljem Zirkelbach v Ljubljani; C. za ljudske šole z nemškim učnim jezikom: Mara Gressel pl. Baraga v Ljubljani, Andrej Eppich v Allerheiligen na Gornjem Štajerskem in Jos. Polanc v Pušencih; Č. za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom: s. Fabiana Neuwirth v Repnjah; D. specialno skušnjo sta napravila: Ivan Lackner v Obergrasu za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom in Joahim Tončič v Miholjicah za ljudske šole z nemškim učnim jezikom; E. dopolnilno skušnjo iz veronauka je napravila Marija Fajdigova v Doberničah; F. za francoščino z nemškim učnim jezikom so aprobirani: Ivan Belé v Ljubljani, s. Marija Bahar v Gorici, Josipina Buchmüllerjeva, Marija Fischerjeva, Ana Pauklova, Štefanija Suppantschitschova (z odliko) in Olga Tibyjeva (z odliko), vse na Dunaju. Dve kandidatinji, in sicer ena za meščanske šole, ena pa za ljudske šole ste med skušnjo odstopili, ena kandidatinja za meščanske šole pa je bila reprobirana.

— **V koncertu „Glasbene Matice“** se bo v soboto zvečer prvikrat v Ljubljani izvajal dr. Antona Dvořáka Slavnostni spev za mešan zbor in orkester, op. 113. ki je vsled prerane smrti skladateljeve zadnja njegova koncertna skladba za zbor in orkester. Delo je bilo leta 1901. zloženo in se je nagloma po Češkem razširilo. V zadnjih dveh letih je pa Dvořák edino le skladal opero »Armido«. Besede slavnostne kantate je zložil slavni pesnik in Dvořákov prijatelj Jaroslav Vrchlicky. Vsak ton slavnostnega speva doni k srcu in briljantna inštrumentacija dviga skladbo k biserom Dvořákovega skladanja. Delo se tudi raznim pevskim društvom kot hvaležna in ne pretežka koncertna točka priporoča. V koncertu »Glasbene Matice« jo bo izvajal šolski zbor glasbene šole, dijaški in dekliški zbor ter oddelek ženskega zbora »Glasbene Matice«; vsi ti zbori imajo na praznik Vnebohoda, v četrteh dopoldne ob 11. uri skupno pevsko vajo v »Glasbeni Matici«.

— **Slovensko trgovsko društvo „Merkur“** je priredilo preteklo nedeljo izlet na Vrhniko, katerega se je udeležilo 68 društvenikov z rodbinami ter obilo prijateljev društva. Izletniki so si najprvo ogledali tovarno za lesne izdelke g. Lenarčiča ter šli nato k izvirom Ljubljanice. Zvečer so se sešli izletniki v restavraciji tamošnje čitalnice, kamor je prišlo tudi več odličnega občinstva z Vrhnike in okolice. Vrsto govorov je otvoril g. Bahovec ki je naglašal pomen društva ter spodbujal društvenike k skupnosti in izražal željo za večkratno prireditev izletov in sestankov. Posebno navdušeno je govoril g. P., ki je poudarjal, kako je slovenskemu trgovstvu potrebno, da se združi ter se s tem obvaruje gospodarskega propada, ki nam preti od sovražnikov našega naroda. Dalje je g. govornik tudi omenjal namen našega društva, namreč povzdigniti slovensko trgovstvo potom strokovne in splošne naobrazbe. Končno je g. govornik pozdravil g. samostojne trgovce, ki so se izleta v tako častnem številu udeležili ter s tem dokazali, da so za napredek našega društva zavzeti. G. govorniku, čegar govor je bil z velikim navdušenjem sprejet, se je zahvalil v imenu g. trgovcev I. podpredsednik društva g. Lilleg ki je obenem pozdravil navzoče Vrhničane. Nadaljni govorniki so vsi razpravljali o pomenu našega društva. Nato je pevski zbor zapel več zborov ter žel obilo pohvale; posebno pohvalo pa je žel g. Lilleg, ki je pel „Solo“ točke. Omeniti je še, da je poletela na Vrhniko tudi naša plesna šola ter da se je razvil v čitalnični dvorani živahen ples, katerega se je udeležilo tudi več tamošnjih gospic. Da je izlet tako krasno vspel, je zasluga načelnika našega zabavnega odseka, g. Josipa Perdana, ki je izlet aranžiral. Končno moramo pohvaliti restavraterja v Čitalnici g. Sternišo, ki nas je v vsakem oziru izborno pogostil. —o—.

— **Občni zbor „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani** se vrši, kakor smo že poročali, jutri v sredo dne 11. maja ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu«. Na že objavljenem dnevnem redu je poleg običajnih točk tudi volitev enega odbornika.

— **Kranjska skupina** Prvega splošnega uradniškega društva in pa tukajšnje Hranilno in posojilno uradniško društvo imata svoj letošnji redni občni zbor v sredo, dne 11. maja ob 8. uri zvečer v prostorih I. ljubljanskega uradniškega konsumnega društva (ogel Vegovih ulic in Kongresnega trga.) Da bode občni zbor sklepčen, treba biti navzočih 30 članov.

— **Vegov obširni življenjepis,** katerega izda v nemškem jeziku stotnik F. Kaučič v drugi pomnoženi in ilustrovani izdaji, bode tiskan le v tolikem številu izvodov, kolikor se oglasi naročnikov. Interesenti se prosijo, da se kmalu na knjižico, ki stane s poštnino vred 1 K 20 h naroče, ker bo subskripcija v kratkem dokončana. Knjigo bo dičil krasno komponiran Zajcev projekt Vegovega spomenika.

— **Sedmo javno predavanje bralnega društva v Dolenjem Logatcu.** Slavni Liebig je zapisal v svoji znani knjigi »Die Chemie in ihrer Anwendung auf Agrikultur und Physiologie« tele krilate besede: »Unter den Landwirten hatte ziemlich allgemein das Vorurteil Wurzel gefasst, dass zu ihrem Betriebe der praktischen Landwirtschaft eine niedrigere Bildungsstufe ausreichend sei, als die, welche andere Industrielle bedürfen«. Mož je imel prav. A vzroka tem nazorom pa ne smemo nikdar iskati v konservativnosti našega, ali recimo sploh, vesoljnega kmeta, temveč izvira tej trditvi je iskati v ustroju izobraževalnih virov. Dajte pa našemu kmetu priliko do izobrazbe — do prave, ne enostranske, na raznih misticizmih sloneče — dvignil se bode i on duševno kmalu na ono stopinjo samostojnosti, na kateri bi moral že biti pred 50 leti. V tem naziranju nas potrjuje mnogoštevilna udeležba poslušalk in poslušalcev, ki se je zbrala v nedeljo, 8. maja na sedmem javnem predavanju »Bralnega društva« v Dolenjem Logatcu v hotelu »Kramar«, kjer je predaval cesarski svetnik profesor g. Franke »o uplivu vode na površje zemlje«. G. predavatelj je v svojem nad uro trajajočem predavanju jasno pokazal. da opazuje pri svojem priljubljenem ribarstvu paznim očesom vse one karakteristične pojave in zaznave, ki jih pušča voda kakor znak svoje večne moči na raznih krajih kranjskega ozemlja. Priprost človek gre pač kakor slepec mimo takih prikazov, a očesu veščaka ne uide niti najmanjša stvarca, o čemer nas je prepričal ravno g. predavatelj. Gospod. predavatelj se pa ni omejil le na kranjsko ozemlje, temveč dotaknil se je tudi več ali manj onega ozemlja, katerega je prehodil na svojem znanem popotovanju, kjer je imel čast gledati iz obličja v obličje poševnooke Kitajce. G. predavatelj nam je podal jasno sliko, kako polagoma, a vstrajno voda deluje na vnanje lice ter omenjal, da se učenjaki pač ne motijo, ako trde, da je od zadnje ledene dobe minulo najmanj 80.000 let (Kaj? ali ne 4000 let!? Opomba pisatelja.) Koncem svojega zanimivega predavanja, za katero je žel burno pohvalo, je omejal g. ces. svetnik tudi, kako prihodnost ima ne le industrija, temveč i kmetovalec, kadar bo pričel racijonelno izrabljati vodno moč. Koncem našega skromnega poročila nam je še omenjati veselega dejstva, da se i naša inteligenca udeležuje v vedno večjem številu teh predavanj, dokaz, da so ta predavanja pač na **višini javnih predavanj.** Za zabavo je pa poskrbelo naše vrlo tamburaško društvo »Sloga«. — E pour si mouve! —a.

— **Obče zborovanje** učiteljskega društva za sežanski šol. okraj bo dne 19. majnika t. l. ob 10. uri dopoldne v Divači.

— **Laške toplice v konkurzu.** Lastnik toplic v Laškem trgu, Teodor Gunkel, je prišel v konkurz.

— **Češki tehniki na Gorenjskem.** V nedeljo pride večje število čeških tehnikov in akademikov iz Prage na Gorenjsko. Izletnike spremljajo prof. Petrlík in še dva druga profesorja. Tehniki si ogledajo stavbo železnice in tovarne. Obed bo na Jesenicah na pošti. Z Jesenic odrinejo tehniki čez Dobravo v Vintgar in od tam na Bled. Kakor čujemo, pozdravili bodo izletnike v Kranjski gori, v Ratečah in na Dovjem.

— **Švedski kralj Oskar,** ki je predvčerajnjim zapustil Opatijo, je podelil pred odhodom namestniku grofu Goëssu veliki križ švedskega reda severne zvezde, policijskemu ravnatelju dvornemu svetniku Busichu pa komturni križ norveškega reda sv. Olafa.

— **Društvo „Vesna“** priredi svoj tretji redni občni zbor 11. maja t. l. v restavraciji Richter, Dunaj, III., Rennweg 1, ob 8. uri zvečer.

— **Semenj.** Dne 9. t. m. bilo je na sejem prignanih 570 konj in volov, 139 krav in telet, skupaj 709 glav. Kupčija je bila pri govedi srednja, pri konjih živahna, ker so prišli po konje Lahi.

— **Cirkus Guillaume.** Danes zvečer je častna predstava v slovo res odličnima članoma bratu in sestri Amato. V četrtek sta dve predstavi, v petek pa je zadnja highlife predstava.

— **Hrvatske novice.** — Novi hrvaški list. V Belovaru je začel neki Lav Weiss izdajati tednik »Belovarski Vijestnik«. — Samomor. V bolnišnici usmiljenih sester v Zagrebu si je upokojeni major Aleks. Gassner vpričo postrežnice zabodel nož v srce. — Družba sv. Cirila in Metoda za Istro je imela v pretečenem letu 74.558 K dohodkov ter je njena imovina narasla na 38.004 K. — Ponarejalec 100 kronskih bankovcev, zagrebški litograf Zlamal, je priznal svoj zločin. Njegova žena, ki je Dunajčanka, je nosila dobro ponarejene bankovce na Dunaj razpečavat, dokler je niso pri tem zalotili.

---

* **Najnovejše novice.** — Liga proti dvoboju in neaktivni častniki. Vojni minister je naznanil predsedstvu omenjene lige, da je dovolil neaktivnim častnikom in kadetom vstop v ligo.

— Državni železniški svet je sklican k svojemu spomladanskemu zasedanju na dan 3. junija.

— Obesil se je nemški dež. poslanec Jos. Borjan, ki je zastopal v češkem deželnem zboru okraj Ustje Karbice.

— Poneverjenje. Ravnatelj družbe »Invalidendank« v Dražđanih, poročnik Reinholz, je poneveril in zapravil celo družbino premoženje 140.000 K ter se obesil.

— Bogastvo gledališčne igralke. V Berolinu je umrla gledališčna igralka Jenny Gross, ki je zapustila 2 milijona mark.

— V Mehiki so spremenili ustavo tako, da voli ljudstvo podpredsednika za republiko.

— Shod čeških odvetnikov, ki se vrši 21. t. m. v Pragi, bo zahteval, da se tudi pri najvišjem sodnem dvoru, pri upravnem in državnem sodišču, uvede češki razpravni jezik.

— 57 sumljivih oseb so zaprli v Sevili, ko je prišel tja kralj Alfonz XIII.

— Kos gore se je udrl nad dolino Cadore (južna Tirolska) ter je podsul sedem koč. Tri osebe so mrtve.

— Pri razstrelbi trdnjave v Casale Monferrata so bili ubiti neki general in dva vojaka.

* **Plombirano drevje.** Vratislava ima v svojem slovečem mestnem logu še več prastarih, velikanskih brastov, ki pa so jih zadnji čas napadli lubadarji. Da bi vkljub temu ohranili starinska drevesa, bolne dele pod lubjem poiščejo s trkanjem, potem se previdno izžagajo in izdolbejo, a nastale votline se zalijejo s cementom. Cement potem prevlečejo z barvo, ki je slična hrastovemu lubju, še celo vraske in razpoke kakršne ima hrastovo lubje, se umetno vdolbejo v cement.

* **O postanku izraza ‚konjska sila‘,** kateri zaznamuje, kakor znano, silo, ki vzdiguje v eni sekundi 75 kilogramov težko utež eden meter visoko, je čitati v nekem listu sledeče: James Watt, iznajditelj parnega stroja, je dobil nalog, napraviti v pivarni v Vidbradu na Angleškem parni stroj, ki bi mesto konj gnal vodno sesalko. Šlo se je pa sedaj zato, kako moč mora imeti stroj, da bo dovedel ravno toliko vode, kakor eden močan konj. V to svrho je napregel pivovar svojega najboljšega vranca ter ga osem ur neprestano gonil naokolo, kolikor je bilo možno. Na ta način je izsesal 2 milijona kilogramov vode; odpade torej ravno 75 kilogramov na eno sekundo 1 m visoko. To mero je vzel Watt za podlago za svoje proračune.

* **Nenavadni predmeti na razstavi v St. Louisu.** Pretečeni teden so otvorili svetovno razstavo v St Louisu, ki naj bi predvsem svetu pokazala nedosežno industrialno moč ameriških držav. Največ zanimanja pač vzbuja razpisano tekmovanje z zrakoplovi. Zmagovalec dobi 400.000 K. Celo umeten snežni vihar bo videti na razstavi. Nadalje je razstavila vsaka država po en velikanski kip iz predmeta, ki tvori glavno industrijo v državi. Tako je razstavila država Louisiana kip Mefista iz žvepla. Država Minnesotta je poslala orjaški kip ustanovitelja ameriške mlekarske industrije Johna Stewarta iz surovega masla. Stalne vrednosti pa je velikanski kip iz bombaža, ki ga je razstavila država Mississippi. Država Utah ima umetne izdelke iz voska. Kalifornija velikanskega slona iz samih mandeljnovih zrn. Nadalje stoji tukaj kip Lotove žene iz soli, drevo, ki je bilo baje že ob prihodu Krištofa Kolumba 400 let staro, »hlebček« sira, ki tehta 4000 funtov itd.

* **Mehke zime.** Stare kronike poročajo o nekaterih izredno mehkih zimah. Tako je leta 1172. bila tako topla zima, da so drevesa že koncem januvarja zelenela in so ptice v februvarju že delale gnezda. O Božiču so nosila dekleta vijolične šopke. Leta 1421. je cvetelo drevje v marcu, trta pa v aprilu. V istem mesecu so dozorele črešnje. Leta 1572 je zelenelo drevje v februvarju in ptice so delale gnezda. Leta 1585 je bilo o Veliki noči žito v klasju. Leta 1607. in 1617. ni bilo ni mraza ni snega. Leta 1662. niso niti v severni Nemčiji kurili peči celo zimo in drevje je cvetelo v februvarju.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 10. maja Danes zvečer bo konec zasedanju poslanske zbornice in sicer se odgodi parlament na nedoločen čas. V današnji seji je minister Wittek predložil načrt, v katerem se za zgradbo alpskih železnic zahteva okroglo 160 milijonov kron naknadnih kreditov. Ta predloga je napravila veliko senzacijo. Pacak je protestiral, da je prišla ta predloga na dnevni red, ne da bi se bilo vršilo prvo branje. Čehom se je reklo, naj dovolijo, da se predloga odkaže odseku, tam da naj se predloga odkloni in vlada strmoglavi. Čehi pa te ponudbe niso sprejeli, češ, da se na ponudnike ni zanašati. — Ministrski predsednik Körber in ministra Wittek in Call so potem odgovarjali na različne interpelacije, na kar so se čitale razne vloge. Med temi se nahaja tudi interpelacija dr. Kramaža zaradi prekoračenja za zgradbo alpskih železnic dovoljenih kreditov.

Dunaj 10. maja. Ob 3. popoldne je predsednik grof Vetter prečital dopis ministrskega predsednika Körberja o odgodenju parlamenta. Ob 4. popoldne so se sešli slovenski delegatje pri Jaworskem na posvetovanje.

Dunaj 10. maja. Po današnji seji poslanske zbornice se zbero zastopniki nemških strank, da se zedinijo glede skupne izjave o političnem položaju. Izjava, ki ne bo naperjena proti nobeni stranki, bo opravičevala postopanje Nemcev v minolem zasedanju in navidezno obsojala porabo § 14.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 10. maja. Oficijelno se razglaša, da so oblastva prišla na sled nameri užgati Kronstadt. To se je hotelo doseči z eksplozijo, pri kateri bi se bila uničila vsa razstreliva, kar jih je v trdnjavi.

Petrograd 10. maja Od Japoncev najeti agentje so poskusili razstreliti Kronstadt potom velikanske eksplozije. Ta naklep je ponesrečil. Vsi tuji uslužbenci so bili odpuščeni.

Petrograd 10. maja. Rusko telegrafsko agentstvo poroča iz Mukdena, da Japonci, ki so zasedli Fenhvančeng, so avanzirali naprej in zasedli več novih važnih postojank.

London 10. maja V Port Arturju je za vojne ladje toliko premoga, da bodo lahko izhajale šest tednov. Živil je za 8000 mož za tri mesece.

London 10. maja. „Daily Chronicle“ javlja, da je namestnik Aleksejev ukazal, da morajo vsi Kitajci zapustiti Mukden.

London 10. maja. Rusko vojaštvo zapušča Njučvang. V mestu ostane samo toliko vojakov, da bi mogli braniti prebivalstvo pred razbojniki.

London 10. maja. Z raznih strani se potrjuje, da so Rusi zavzeli Dalnij in da je to velikanskega pomena, ker so v Daljnem elektrarne, ki dajejo Port-Arturju elektriko za ogromne reflektorje, s katerimi se ponoči nadzira morje. Port Artur je popolnoma izoliran. Japonci so podrli tri mostove.

London 10. maja. Henrik Stanley, znameniti potovalec po Afriki in rešitelj Lewingstoneov, je danes umrl.

☞ **Slabotne,** nervozne in malokrvne osebe, bledične, sloke in otroke, ki slabo izgledajo, okrepča železnato vino lekarnarja Piccolija v Ljubljani na Dunajski cesti. — 8 Zunanja naročila po povzetju. 1

Pozor! Le „Tempel-vrelec" in „Styria-vrelec" sta kot rogaški slatini postavno varovana. Vsi drugi izdelki, ki nimajo oznamenila „Tempel-vrelec" ali „Styria-vrelec", temveč se spravljajo goljufivo pod imenom „Rogaška slatina" v promet, naj se zavrnejo. — Oskrbništvo deželnih vrelcev Rogatec-Slatina.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kursi dunaj. borze 9. maja 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4·2% majeva renta	99·75	99·95
4·2% srebrna renta	99·50	99·70
4% avstr. kronska renta	99·70	99·90
4% „ zlata „	118·95	119·15
4% ogrska kronska „	97·80	98·—
4% „ zlata „	118·10	118·30
4% posojilo dežele Kranjske	100·—	100·75
4½% posojilo mesta Spljet	100·25	101·25
4½% „ „ Zadar	100·—	100·—
4½% bos.-herc. žel. pos. 1902	100·75	101·75
4% češka dež. banka k. o.	100·—	100·25
4% „ „ „ ž. o.	100·—	100·25
4½% zst. pisma gal. d. hip. b.	101·65	102·65
4½% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106·90	107·90
4½% zast. pisma Innerst. hr.	101·—	102.—
4½% „ „ ogrske cen. dež. hr.	100·50	101·—
4½% z. pis. ogr. hip. ban.	100·20	101·20
4½% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100·10	101·—
4½% obl. češke ind. banke	100·75	101·75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98·50	
4% prior. dol. žel.	99·50	100·—
3% „ juž. žel. kup. 1/1 1/1	295·50	297·50
4½% avst. pos. za žel. p. o.	101·—	102 —
Srečke.		
Srečke od l. 1854	195·—	—·—
„ „ „ 1860 1/5	182 —	184·50
„ „ „ 1864	260·—	262·50
„ tizske	161·85	163·85
„ zem. kred. I. emisije	298·—	308·—
„ „ „ II. „	291·—	299·—
„ ogr. hip. banke	271·—	278·—
„ srbske à frs. 100·—	90·—	96·—
„ turške	130·—	131·—
Basilika srečke	21·10	22·10
Kreditne „	465·—	475·—
Inomoške „	80·—	84·—
Krakovske „	77·—	81·50
Ljubljanske „	68·—	72·—
Avst. rud. križa „	53·60	55·60
Ogr. „ „ „	29·25	30·25
Rudolfove „	66·—	71·—
Salcburške „	78·—	80·—
Dunajske kom. „	504·—	514·—
Delnice.		
Južne železnice	79·50	80·—
Državne železnice	639·25	640·25
Avstr.-ogrske bančne delnice	1606·—	1615·—
Avstr. kreditne banke	638·75	639·75
Ogrske „ „	754·—	755·—
Živnostenske „	249·50	250·75
Premogokop v Mostu (Brüx)	626·—	635·—
Alpinske montan	409·—	410·—
Praške žel. indr. dr.	1975·—	1985·—
Rima-Murányi	489·—	491·—
Trbovljske prem. družbe	323·—	327·—
Avstr. orožne tovr. družbe	464·—	466·—
Češke sladkorne družbe	155·—	159·—
Valute.		
C. kr. cekin	11·34	11·39
20 franki	19·07	19·09
20 marke	23·46	23.54
Sovereigns	23·92	24·—
Marke	117·22	117·42
Laški bankovci	95·20	95·40
Rublji	252·75	253·75
Dolarji	4·84	5·—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 10. maja 1904.

Termin.				
Pšenica za maj 1904	„ 50	„	„	7·88
„ „ oktober 1904	„ 50	„	„	7·98
Rž „ oktober	„ 50	„	„	6·62
Koruza „ maj 1904	„ 50	„	„	5·02
„ „ julij 1904	„ 50	„	„	5·16
Oves „ oktober	„ 50	„	„	5·56

Efektiv.
5 vinarjev višje.

Meteorologično poročilo.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
9	9. zv.	734·9	11·2	sl. jvzhod	del. jasno
10	7. zj.	738·5	10·1	sr. ssvzh.	dež
„	2. pop.	738·5	14·6	sl sever	pol. oblač.

Srednja včerajšnja temperatura: 12·6°, normale: 13·2°. Mokrina v 24 urah: 2·5 mm.

Zahvala.

Za iskreno sočutje povodom bolezni in smrti naše nepozabne matere, oziroma sestre in tašče, gospe

Marije Skrinar

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu in za darovane vence, izrekava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najino najtoplejšo zahvalo. 1352

V Ljubljani 10. maja 1904.

Marija in Hugo Eberl.

Aparat
za izdelovanje sladoleda
velik s strojem, **se takoj proda.**
Kje pove upravništvo „Slovenskega Naroda". 1354—1

Sprejmejo se
pod jako ugodnimi pogoji
solidni in spretni
zavarovalni potovalci.
Ponudbe naj se pošiljajo pod **„zavarovalni potovalci"** na upravništvo „Slov. Naroda". 921-11

Stanovanja
in sicer eno s 5 sobami v I. nadstropju in eno z 2 sobama v II. nadstropju v **Kolodvorskih ulicah**; dalje eno stanovanje z 2 sobama v dvoriščnem traktu v **Sodnijskih ulicah**
se oddajo za 1. avgust.
Več se izve pri **kamnoseku Vodniku v Ljubljani.** 1351—1

Damsko kolo
novo, elegantno, se radi odpotovanja poceni **proda** 1347—1
v hiši Kranjske stavb. družbe, Levstikove ulice št. 13, III. nadstr.

S 15. majem ali 1. junijem **se odda**
lepo meblovana 1346 1
soba
za dva ali enega gospoda.
Fr. Iglič, Mestni trg št. 11.

Botri in botrice!
Priporočam veliko zalogo
birmskih daril
kakor **vsakovrstne zlatnine, srebrnine, namiznega orodja** (Besteck) in **žepnih ur.**
Obilnega obiska prosi z velespoštovanjem
Karel Januš
juvelir in zlatar 1323—3
Ljubljana, v Židovskih ulicah št. 3.

755-17
Žive ribe
(postrvi, karpe)
ima vedno v zalogi trgovina delikates
J. C. Praunseiss
vinarna, Glavni trg.

Francoski cirkus Guillaume.
Ljubljana, Latermanov drevored.

Danes v torek, dne 10. maja 1904
ob 8. uri zvečer 1355
nepreklicno
odslovni in častni večer
s tolikim odobravanjem sprejete, priljubljene in dobroznane **družbe ekvilibristov na lestvi** **Amato.**
Jutri v sredo, dne 9. maja 1904
ob 8. uri zvečer
posebna predstava.
Z odličnim spoštovanjem **R. Guillaume,** ravnatelj.

Strahovito ceno!
Več sto **perilnih platnenih oblek za otroke** od 3—10 let po gld. 1·25 in tudi **moške obleke** za Lawn-tennis po 5 gl.

Le v Angleškem skladišču oblek
v Ljubljani, Mestni trg št. 5. 1349-1

Salonska oprava
in otoman
se po nizki ceni proda.
V-č pove **Ivan Galé,** Tržaška cesta štev. 2. 1292—6

Iščem za Ljubljano 1321—3
spretnega zastopnika
za moj znani **Cvekov brinovec.**
Pismene ponudbe z referencami na
Frana Cveka v Kamniku.

Proda se največja, enonadstropna
hiša **št. 51, pri „Kraljiču"**
v Št. Vidu nad Ljubljano, ob državni cesti, oddaljena 5 minut od kolodvora, z gospodarskimi poslopji, ledenico, velikim gostilniškim vrtom (v hiši je stara gostilna), travnikom itd.
Ponudbe in vprašanja sprejema **K. Meglič v Ljubljani, Rimska cesta št. 20**; ustmene informacije se dajejo istotam **vsak dan od 12. do 2. ure popoldne.** 1313—4

Poskusite

Varstvena znamka.
pristni rastlinski liker „Florian"
Po okusu in zdravem učinku prvak likerjev.
Ogreva in oživlja telo,
Budi tek in prebavo,
Daje dobro spanje.
Lastnik: 5—106
EDMUND KAVČIČ, Ljubljana.
Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno.

Naslovitejše lepotice se umivajo z **Doering-ovim milom s sovo.** Zakaj? Ker je za vsakdanje gojenje polti najboljše, ker izenači različne nepriličnosti: vročino, mraz, oster veter trdo vodo pri umivanju, lepotilno moko; voljne pene pa kožo dobrodejno osvežujejo. Polt se sčisti in rožnata mladostna rdečica se pospeši ali kolikor mogoče dolgo ohrani. Zatorej: Umivajte se z **Doering-ovim milom s sovo.** Cena 60 vin.
826 **Generalna zaloga: A. Motsch & Co., Dunaj X.**
Glavni zalogi v Ljubljani: Anton Krisper in Vaso Petrlič.

FRANC DOLENC
v Ljubljani, Marijin trg št. 1
zraven frančiškanske cerkve.
Redka priložnost! **Redka priložnost!**
Zaradi izpraznjenja prostorov moje trgovine **prodajalo se** bo vse v zalogi se nahajajoče **manufakturno blago,** katero obstoji iz: sukna, ševijotov in kamgarnov iz volnenega blaga za damske obleke, žametov, perilnega blaga, vseh vrst belega blaga in podlage, belih Šnurl in piket porhantov, belih batistov za obleke, belih in volnenih zastorov, garnitur, tepihov in preprog, cvilhov za matrace, platna za rjuhe, kovtrov in kocev, belih in Jägerjevih srajc, vseh vrst modercev, nogavic, ovratnikov, manšet in kravat, židanih in kambrikastih robcev — **po jako znižanih cenah.**
Blago se oddaja tudi v večjih množinah, zaradi tega se gospodje trgovci v okolici na to priložnost posebno opozarjajo.
Slavnemu občinsvu priporočam, uporabiti to priliko za nakupovanje manufakturnega blaga, in se udano priporočam
FRANC DOLENC
Ljubljana, Marijin trg štev. I. 1350—1

Stanovanje 1341—2
z razgledom na ulico, obstoječe iz 4 sob in pritiklin, **se za avgust odda.**
Gradišče št. 7.

Važno za trgovce in gostilničarje!
Na prodaj sta iz proste roke
dve hiši
prva na Bučki tik župne cerkve, v kateri je že nad 30 let obstoječa trgovina in gostilna, druga pa nova na Studencu tik farne cerkve, v kateri je dobro vpeljana trgovina. Cene in plačilo po dogovoru. — Več pove **Jos. R. Trost,** Studenec, pošta Radna pri Sevnici. 1334—2

Težki in lahki
vprežni ter jahalni konji v veliki izberi in različni vozovi se dobe
pri 1316—2
S. Bayerju v Zagrebu.

Prodajalna
na Starem trgu št. 26
pripravna za 1338—3
prodajo prekajenega mesa in klobas
se odda takoj v najem.
Pogoji se poizvedo istotam ali pa na **Mestnem trgu št. 7,** I. nadstropje.

Odda se
dvoje stanovanj
vsako z 2 sobama in pripadki in sicer eno **takoj** — drugo pa za **avgust**; dalje
mesečna soba takoj. 1337—2
Kje? pove upravništvo „Sl. Nar.".

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani"
Podružnica v CELOVCU.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prijoritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.
Akcijski kapital K 1,000.000·—
Zamenjava in ekskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Daje predujme na vrednostne papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
Eskompt in inkasso menic. **Borzna naročila.**
Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. 39—53
Promet s čeki in nakaznicami.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.
Lastnina in tisk „Narodne tiskarne".